

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

ESTONIAN INSTITUTE
OF ECONOMIC RESEARCH

Rävala 6 19080 Tallinn Estonia tel 668 1242 fax 668 1240 e-mail eki@ki.ee

Eesti alkoholiturg 2008. aasta I poolaastal

kokkuvõte

Tallinn
Oktoober 2008

Töö on teostatud Eesti Põllumajandusministeeriumi tellimusel

Vastutav täitja: Kiira Martens

Projektigrupi koosseisus: Pille Liivaauk

Eesti Konjunktuuriinstituut

Rävala 6 19080 Tallinn

tel 6681242

E-post: eki@ki.ee

<http://www.ki.ee>

Copyright © Eesti Konjunktuuriinstituut

Sisukord

Sissejuhatus	5
1. Üldosa	7
2. Kanged alkohoolsed joogid	12
3. Õlu	23
4. Lahjad alkohoolsed joogid	28
5. Rektifitseeritud etanool (piiritus)	36
6. Viinamarjavein ja vermut	38
Kokkuvõte	41

Sissejuhatus

Töö eesmärgiks on anda ülevaade Eesti alkoholisektori arengust 2008. aasta I poolaastal.

Töös analüüsitakse:

- alkoholsete jookide tootmise muutusi;
- alkoholsete jookide väliskaubandust riigiti ja tooteliigiti;
- alkoholsete jookide jaemüüki siseturul;
- jaehindade muutusi.

Käesolevas ülevaates on kasutatud Statistikaameti tootmise ning väliskaubanduse andmeid, ettevõtete tootmise ja siseturu müügi andmeid ning Eesti Konjunktuuriinstituudi kaupluste hinnavaatluste tulemusi.

Töö esimene osa annab lühiülevaate kogu Eesti alkoholiturul toimunud, järgnevad osad keskenduvad erinevate alkoholsete jookide turutrendidele põhjalikumalt.

Töö maht on 41 lehekülge.

Kokkuvõte

2008. aasta I poolaasta Eesti alkoholiturgu mõjutasid 1. jaanuarist ning 1. juulist kahes järgus (10%, 20%) tõusnud aktsiisid ning nendega seotud maksueelsete varude soetamine. 2007. aasta lõpus ette toodetud ja müüdnud tavalisest suuremate koguste tõttu jäi enamike alkohoolsete jookide **tootmiskaht** 2008. aasta esimeses pooles mullusest väiksemaks. Erandiks olid vaid kanged alkohoolsed joogid, mida enne 1. juuli aktsiisitõusu samuti ette toodeti ning mistõttu nende toodang ületas I poolaastal aastatagust taset. Viina toodeti 10% enam kui aasta tagasi, kuid tõusutrendil olid ka konjaki-brändi ja džinni toodangu mahud. Likööri (-3%) ja viskit (-12%) toodeti aastatagusest vähem. Aastavõrdluses langes kõige rohkem rektifitseeritud etanooli (piirituse) toodangu maht (-51%). Õlle tootmine oli 5% väiksem 2007. aasta I poolaastaga võrreldes. Ka puuvilja- ja marjaveinide tootmine oli aastatagusest oluliselt väiksem. Lahjade alkohoolsete jookide toodangu maht vähenes statistikaameti (SA) andmetel 17% ja EKI hinnangul 8%. Erinevuse põhjuseks on SA poolt alahinnatud eelmise aasta toodangu mahud. Lahjadest alkohoolsetest jookides suurenes vaid siidri toodang.

Alates 2007. aasta lõpust muutis statistikaamet **väliskaubandus**andmete kogumise metoodikat, mille järgi peavad aruandeid esitama nii Eesti kui ka välisfirmad, kes tegelevad alkohoolsete jookide väliskaubandusega Eesti territooriumil. Seoses sellega ei ole kõik 2008. aasta I poolaasta andmed eelmiste aastate samade perioodidega võrreldavad. Käesoleva aasta I poolaasta SA väliskaubandusandmed kajastavad suures mahus Eestit läbinud alkohoolsete jookide (eriti kange alkoholi) transiiti Venemaale. EKI kogutud andmed kajastavad Eesti alkohoolsete jookide tootmisettevõtete ekspordi, mis on antud analüüsi käigus eraldi välja toodud. Alkohoolsete jookide väliskaubanduse bilanss oli jooksva aasta I poolaastal jätkuvalt negatiivne. Samal ajal tuleb väliskaubandusandmetesse suhtuda endiselt ettevaatlikkusega, kuna osa firmasid jätab andmed õigeks ajaks esitamata ning andmeid pidevalt korrigeeritakse (sh varasemate aastate andmeid).

2008. aasta II kvartalis tõusid oluliselt kõikide populaarsemate kodumaiste alkohoolsete jookide keskmised **jaehinnad** kauplustes, kusjuures kõige kiiremini kallines õlu. Alkohoolsete jookide tarbijahinnaindeks kasvas aastaga 10,4%. Kodumaiste viina, likööri ja puuvilja-marjaveinide jaehinnad Eestis keskmiselt olid kõrgemad kui Tallinnas, seevastu džinnid ja siider olid pealinnas kallimad ning õlle hinnad olid enam-vähem võrdsed. Eesti keskmised hinnad tõusid enamikes alkohoolsete jookide tootegruppides kiiremini kui Tallinnas. Alkohoolsete jookide jaehinna tõus võrreldes aastatagusega oli osaliselt tingitud aktsiisitõusust, osaliselt põhjustas selle teravilja kallinemine maailmaturul. 1. juulist tõusnud aktsiisimäärade tõttu kallinesid alkohoolsed joogid, eriti kanged alkohoolsed joogid, tarbijate jaoks veelgi.

Alkoholsete jookide **jaekäive** ulatus 2008. aasta II kvartalis 1,34 mld kroonini, olles 10% kõrgem kui aasta tagasi. Sama palju suurenes ka käesoleva aasta I poolaasta jaekäive 2007. aasta I poolaastaga võrreldes (2008.a I pa jaekäive 2,42 mld kr; 2007.a I pa jaekäive 2,2 mld kr). Sellise kasvu põhjuseks olid kõrgemad jaehinnad, mida tingisid 2008. aasta 1. jaanuarist rakendatud 10% kõrgemad aktsiisimaksu määrad ning tooraine ja teiste kulude kasv.